

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی
خدمات بهداشتی- درمانی تبریز

دانشکده پیراپزشکی

گروه علوم پایه

نیمسال دوم سالتحصیلی 88-89

نام درس : مبانی جامعه شناسی و مردم شناسی

نام مدرس : ناصر خدایاری

تعداد واحد : 2

ترم و رشته تحصیلی : ترم دوم و رشته داروسازی

روز و ساعت تشکیل کلاس : چهارشنبه 4-6

هدف کلی درس :

آشنا نمودن دانشجویان با کلیات و مبانی جامعه شناسی و مردم شناسی و ارتباط دادن آن با سایر رشته های نزدیک به نحوی که در عین آشنایی، دانشجو بتواند به تامل و نقد در مسائلی که در محیط فرهنگی ایران می گذرد، بپردازد و مسائل انضمامی جامعه خود را خوب تجزیه و تحلیل نماید .

توجه : این درس در چهار فصل و با اندک تغییراتی به تناسب رشته های تحصیلی دانشجویان در سطح دانشکده های دانشگاه علوم پزشکی ارائه می شود.

فصل اول : کلیات

اهداف جزئی:

هدف از ارائه مباحث جلسه اول : آشنا نمودن دانشجویان با موضوعاتی از قبیل : تعریف انسان در قرآن ، وجه تمایز انسان با دیگر موجودات ، مفاهیم اجتماعی قابل غور در قرآن ، انسان به عنوان موجود اجتماعی ، فرق بین انسان و بشر .

در پایان این درس ، انتظار می رود: دانشجویان با تفاوت های موجود بین کلیدواژه های مورد بحث به لحاظ مفهومی آشنا بشوند. مثلاً انسان و بشر چه تفاوتی با هم دارد ، مشترکات انسان و حیوان و تفاوت آندو در چیست؟ به این تفاوت ها پی ببرند و از این طریق به فرق جامعه انسانی و جامعه حیوانی و اینکه انسان، خلیفه خداست ولی بشر چنین موقعیتی ندارد، آگاه بگردند .

هدف از ارائه مباحث جلسه دوم : آشنا نمودن دانشجویان با موضوعاتی از قبیل: حوزه اختصاصی جامعه شناسی ، طبیعت علوم اجتماعی ، ترکیب علوم اجتماعی ، زمینه هایی که علوم اجتماعی از آن بحث می کند ، متد بحث در علوم اجتماعی ، مراحل پژوهش در علوم اجتماعی و...

در این جلسه پس از ارائه مباحث انتظار می رود که دانشجویان تفاوت جامعه شناسی را با دیگر رشته ها و شاخه های علوم انسانی همانند اقتصاد، تاریخ ، علوم سیاسی ، روانشناسی و... دریابند .

هدف از ارائه مباحث جلسه سوم : دادن اطلاعاتی کوتاه و مختصر به دانشجویان در زمینه : تاریخچه جامعه شناسی و تحولات مربوط به آن و بیان نشانه های مباحث جامعه شناسی در آثار متقدمان و اندیشمندانی چون : سقراط ، افلاطون و ارسطو و جامعه شناسان معاصر چون : سن سیمون، پرودن ، کارل مارکس ،اگوست کنت ، اسپنسر ، دورکیم ، ماکس وبر و برخی جریانات چون جریان انگلو -آمریکن در جامعه شناسی و آخر سر گرایش ها و مسائل کنونی در جامعه شناسی می باشد.

پس از ارائه مباحث جلسه سوم انتظار می رود که دانشجویان با نامهای جامعه شناسان مشهور و اندیشمندان این رشته و تفکرات آنها و تاریخ جامعه شناسی به طور مختصر آشنایی پیدا بکنند.

منابع فصل :

- 1- مرتضی مطری ، انسان و ایمان ، ص 6 .
- 2- همان ، همان .
- 3- علی شریعتی ، انسان و اسلام .
- 4 - ناصر خدایاری ، نگرشی بر اخلاق از دیدگاه قرآن کریم، انتشارات سالار، 1379. چاپ اول. - درمورد انسان مراجعه شود در قرآن به ترتیب سوره ها و آیات به : 28/4 ، 9/12 ، 11/10 ، 5/12 ، 14/31 ، 29/25 ، 12/23 ، 66/22 ، 37/21 ، 67/21 ، 15/50 ، 15/66 ، 48/42 ، 51/49 ، 49/8 ، 77/33 ، 72/36 ، 7/32 ، 13/14 ، 3/5 ، 10/75 ، 19/70 ، 16/16 ، 59/3 ، 24/39 ، 16/53 ، 2/103 ، 6/100 ، 3/6 ، 99/2 ، 4/4 ، 95/90 ، 23/596 و 2/596 .
- 5- زیان تخصصی برای دانشجویان علوم اجتماعی، انتشارات سمت، چاپ پنجم 1991.
- 6- <http://www.iscrs.ir/entekhabemozoh.html>
- 7- بروس کوئن ، ترجمه محسن ثلاثی ، درآمدی به جامعه شناسی ، انتشارات توتیا، چاپ نهم 1379.
- 8- صلیحی دونهز ، جامعه شناسی ، ترکیه ، انتشارات جنگ ، چاپ اول ، 1982.
- 9- پیرت رونرژ، ترجمه دکتر محمد دادگران ، مبانی پژوهش در علوم اجتماعی ، چاپ اول 1364.

فصل دوم : چهارچوب نگرش در جامعه شناسی ، تعریف جامعه شناسی و نیاز و جامعه و...

اهداف جزئی :

درجلسه چهارم هدف : آشنا نمودن دانشجویان با چهارچوب نگرش در جامعه شناسی ، تعریف جامعه شناسی و نیاز و نقش آن در جامعه و رفتار اجتماعی، مهمترین نیازهای انسانی بر اساس دیدگاه ماسلو که پنج نیاز است می باشد.

پس از ارائه این درس انتظار می رود که دانشجویان از نظر مفهومی از واژه جامعه شناسی برداشت و تعریف درستی داشته باشند و ذهنیت قبلی خود را در صورت ناقص بودن کامل نموده و در صورت نادرست بودن آن را تصحیح نمایند و همچنین بتوانند عمده ترین نیازهای اجتماعی انسان را که از منظر جامعه شناسان پنج تاست فهرست نمایند.

در جلسه پنجم و ششم هدف طرح مجدد نظریه ماسلو در مورد مهمترین نیازهای انسانی و نقد و بررسی یکایک موارد نظریه او بر اساس برخی از خطبه ها، نامه ها و کلمات قصار علی (ع) است تا دانشجویان ضمن آشنایی با نظریه جامعه شناسان غربی در موارد یاد شده از محتوای متون دینی نیز در حوزه های یاد شده غفلت نورزند و بر اساس ترازوی متون دینی صحت و سقم این نظریه ها را بسنجند.

پس از جلسه پنجم و ششم انتظار می رود که دانشجویان به این بینش برسند که نقطه عزیمت نیازهای انسانی ، همیشه نیازهای مادی نیست . و اگرچه کلیت این قضیه از نظر متون دینی ما درست است؛ ولی این نظریه کلاً درست نیست. درضمن دانشجویان باید این نکته را دریابند که به محتوای نظریه ماسلو خیلی پیشترها در متون دینی ما اشاره شده است هر چند نه به آن سبک و سیاقی که مورد اشاره ماسلو قرار گرفته است ، ولی چون در جامعه غرب به هرچیزی به گونه کاربردی نگاه می شود، لذا بیشتر به چشم می خورد و در نتیجه بازتاب پیدا می کند .

منابع و پی نوشت این فصل :

- 1- رفیع پور، فرامرز ، آنتومپی جامعه ، صفحات 41—69 ، شرکت سهامی انتشار ، چاپ دوم، 1380.
- 2- ابن سینا ، بی تا ، بی نا.
- 3- عالی، کاظم ، روانشناسی اسلامی و مقایسه آن با روانشناسی جدید، انتشارات سالار تبریز، 1380.
- 4- نهج البلاغه خطبه 91.

- 5- نهج البلاغه ، حکمت / 304.
- 6- نهج البلاغه ، حکمت/101.
- 7- نهج البلاغه ، حکمت / 192.
- 8- نهج البلاغه، خطبه/ 109.
- 9- نهج البلاغه، نامه 59 .
- 10- نهج البلاغه، حکمت /319.
- 11- نهج البلاغه، حکمت / 54.
- 12- نهج البلاغه، حکمت /56.
- 13- نهج البلاغه، حکمت / 406.
- 14- نهج البلاغه، خطبه/225. "

- 15- نهج البلاغه، حکمت/3.
- 16- نهج البلاغه، حکمت/68.

- 17- نهج البلاغه ، حکمت /328.
- 18-- نهج البلاغه، حکمت / 163.
- 19- نهج البلاغه، حکمت . 163.
- 20- قرآن کریم، سوره حديد/23.
- 21- رجوع شود به : نهج البلاغه ، حکمت/ 439 .

- 22- نهج البلاغه، خطبه/42.
- 23- نهج البلاغه ،خطبه /114.
- 24- صحيفه نور، ج 21 ص 178.
- 25- صحيفه نور، ج14، ص2- 211.
- 26- صحيفه نور ، ج21، ص178.

- 27- ابن سينا ، ترجمه و شرح ملکشاهي، 1368 ص 414 با تغييراتي در ترجمه عربي توسط نويسنده). به نقل از : دکتر رفيع پور ص43، همان.
- 28- نهج البلاغه، خطبه /106، 10.
- 29- نهج البلاغه ،حکمت/252.
- 30- رجوع شود به نهج البلاغه: نامه 5، نامه 51، نامه 53 .
- 31- رجوع شود به نهج البلاغه: خ2، خ 32، خ 93، خ 131، خ 151، خ158، خ172، خ192، نامه 9 ، نامه18 همه نهج البلاغه دشتي.
- 32- رجوع شود به نهج البلاغه: خ141، خ 167، خ 176، نامه 69 و حکمت/ 362.
- 33- نهج البلاغه، نامه53
- 34- همان ، همان.
- 35- خ4، خ 17، خ109، خ130، خ147، خ198، خ22، خ227، نامه45، حکمت38، حکمت113.
- 36- نهج البلاغه، حکمت/401.
- 37- نهج البلاغه، حکمت / 88.
- 38- نهج البلاغه، خ /160.
- 39- قرآن کریم ،سوره نور/55.
- 40- فرامرز رفيع پور، آناثومي جامعه ، صفحات 43-48
- 41- نهج البلاغه ،حکمت / 62.
- 42- نهج البلاغه، حکمت/23.
- 43- نهج البلاغه، حکمت/15.
- 44- نهج البلاغه، حکمت/ 224.

- 45- نهج البلاغه، حکمت /12.
- 46- نهج البلاغه ، حکمت/10.
- 47- نهج البلاغه، نامه/31.
- 48- نهج البلاغه، خ/ 24.
- 49- نهج البلاغه، حکمت / 247.
- 50- نهج البلاغه، حکمت / 142.
- 51- نهج البلاغه،خ/109.
- 52- نهج البلاغه،خ/ 119.
- 53- نهج البلاغه ،خ/ 109.
- 54- رجوع شود به: مهر تابان و یاد نامه علامه سید محمد حسین طباطبایی.
- 55- دیوان حافظ/1.
- 56- رجوع شود به: مرحوم علامه محمد تقی جعفری، جلد اول ترجمه و شرح و تفسیر نهج البلاغه .
- 57- رفیع پور، همان، ص 48.
- 58- نهج البلاغه، حکمت 346.
- 59- نهج البلاغه، حکمت/ 223.
- 60- نهج البلاغه، حکمت/ 362.
- 61- نهج البلاغه، حکمت / 162.
- 62- نهج البلاغه، خطبه 176.
- 63- نهج البلاغه، نامه / 69.
- 64- نهج البلاغه، خطبه 64.
- 65- نهج البلاغه، خطبه /51.
- 66- نهج البلاغه، حکمت/401.
- 67- نهج البلاغه ، نامه /53.
- 68- نهج البلاغه ، نامه / 31.
- 69- نهج البلاغه، نامه 31.
- 70- نهج البلاغه، حکمت 105.
- 71- نهج البلاغه، حکمت 411.
- 72- نهج البلاغه، خطبه 166.
- 73- نهج البلاغه، حکمت /359.
- 74- نهج البلاغه ، خطبه/ 176.
- 75- نهج البلاغه، خطبه /237.
- 76- نهج البلاغه ،خطبه /223.
- 77- مجله جام جم مرداد 1387.
- 78- مثنوی معنوی ،

فصل سوم : خانواده

اهداف جزئی:

جلسه هفتم : هدف آشنا نمودن دانشجویان با تفاوت‌های عمده اسلام و مسیحیت و جامعه غربی و ایرانی- اسلامی به ویژه در مورد خانواده است. در این جلسه هدف آشنا کردن دانشجویان با تاریخ مدرنیته در غرب به صورت مختصر و همچنین تأثیرات مدرنیته بر جدایی دین و علم ، دین و اقتصاد و آخر سر دین و جامعه به ویژه در بعد خانواده است .

انتظاری رود پس از ارائه مباحث فصل دانشجویان به این بینش برسند هر جامعه ای راه خود را دارد، برخی نهادها چون نهاد خانواده از نقش کلیدی در ایران برخوردارند . سرمایه اجتماعی یعنی اعتماد و ارتباط و محبت و وابستگی بین اعضاء یک خانواده ضامن بقاء آن خانواده محسوب می شود . در غرب اگر خانواده تضعیف شده حداقل برخی آلت‌رناتیوهای پیداشده اند که تا حدودی نقش خانواده را عهده دار شده اند ولی این آلت‌رناتیوها حتی در پائین ترین سطوح ممکن نیز در جامعه ما وجود ندارند .

جلسه هشتم و نهم : هدف آشنا نمودن دانشجویان با آثار سوء مدرنیته بر خانواده ، از بین رفتن سرمایه اجتماعی در غرب ، تعریف سرمایه اجتماعی ، نقش سرمایه اجتماعی در خانواده های سنتی به عنوان سیمان تحکیم پیوندهای خانوادگی ، ضرورت وجود اعتماد و سرمایه اجتماعی بین دولت و مردم و مخرب بودن وضعیت گذار از حالت سنتی به حالت مدرنیته و عدم تشابه بین وضعیت اجتماعی ما و جامعه غرب از نظر وجود جانشینی به نام دولت و برخی نهادها برای خانواده در غرب و فقدان آنها به جای خانواده در صورت فروپاشی آن در ایران است .

در پایان این جلسه انتظار می رود که دانشجویان به این حقیقت برسند که در هر دو جامعه اعم از سنتی و مدرن به لحاظ اجتماعی ثبات وجود دارد؛ اما جامعه ما چون در حال گذار است مشخصه های هیچ یک از جوامع سنتی و مدرن را در مورد خانواده ندارد و بیشترین نوسان در جامعه ما از منظر جامعه شناختی از همین مساله ناشی می شود . ما ناگزیر از تقویت خانواده به منظور تقویت خود و تقویت جامعه امان می باشیم .

هدف از برگزاری جلسه دهم و یازدهم بیان تاریخچه و فلسفه حجاب قبل و بعد از اسلام به عنوان یک مساله مبتلا به و آشنا نمودن دانشجویان با ریشه های تاریخی و دینی حجاب است . بخشی از وقت این جلسات به کنفرانس های دانشجویان در خصوص موضوعات مورد علاقه در مورد جامعه شناسی اختصاص پیدا می کند.

در انتهای این مجال انتظار می رود که دانشجویان حجاب را امر موسمی و سیاسی تلقی نکنند و به ریشه های تاریخی و مذهبی آن حتی در دوره پیش از اسلام در ایران التفات و توجه نشان بدهند .

منابع این فصل :

1- مرتضی مطهری ، نظام حقوق زن در اسلام ، انتشارات صدرا، ص 90-91.

2- همان ، ص 90.

3- همان ، ص 92.

4- همان، صص 92-93.

5- همان، صص 92-93.

6- همان، صص 94-95.

7 - همان، صص 188-192. و مساله حجاب، صص 53-54.

8- همان، صص 38-39.

9- همان، صص 46-50.

10- همان، صص 153-154.

11- همان ، صص 154-155.

12- همان ، صص 155-156.

13- همان، صص 157-158.

14- همان، صص 158-159.

15- همان، ص 15.

16- همان، ص 160.

17- همان، ص 161.

18- همان، ص 163.

19- همان، صص 164-165.

20- همان ، صص 19-20.

21- همان، ص 231.

22- همان، همان.

23- همان، صص 231-232.

24- همان ، ص 235.

25- همان، صص 200-201.

26- همان، ص 201.

27- همان ، صص 201-202.

28- همان، ص 200.

29- همان، ص 203.

30- همان، ص 204.

31- همان ، صص 206-207.

- 32- همان ، ص 207.
- 33- همان صص 213-214
- 34- همان ، ص 214 .
- 35- همان ، صص 253- 256.
- 36- همان ، صص 256- 258.
- 37- همان ، صص 258-259.
- 38- همان صص 264-265.
- 39- همان ، ص 284.
- 40 - همان صص 284-285.
- 41- همان ، ص 285.
- 42- همان ، ص 269.
- 43- همان، صص 260- 270.
- 44- همان ، صص 295- 300.
- 45- همان ، صص 363-364.
- 46- همان ، صص 366-367.
- 47- همان ، صص 368- 369.
- 48- همان، صص 369- 372.
- 49- همان ، صص 388-390.
- 50- همان صص 390-394.
- 51- همان ، صص 394- 395.
- 52- همان 395- 396.
- 53- همان صص 396- 397.
- 54- همان صص 397-398.
- 55 – همان ، صص 398-399.
- 56- همان صص 406-407.
- 57- همان ، صص 413-414.
- 58- همان، ص 307.
- 59- همان صص 307-310.
- 60 - همان ، ص 413.
- 61- همان، ص 413.
- 62- همان صص 413-414.
- 63 - همان ، ص 414.
- 64- همان ، صص 415-416.

65- همان ، ص 416.

66- همان ، ص 418.

67 - همان ، صص 420-421.

68- همان ، صص 421-423.

69- همان ، 423.

70 - همان، صص 423-424

71- همان ، صص 426-427.

72 - همان ، ص 427.

73 - **همان ، ص 428.**

74- همان ، ص 429

75- همان ، صص 433-435.

76- همان صص 435-437.

77- همان، صص 437- 440.

78- همان ، 440- 443 .

79- همان همان ص 448.

80- ، همان ص 29.

81- همان صص 37-38.

82- همان صص 38- 40.

83- همان صص 38- 49 .

84- همان 43-48.

85- همان، صص 84-86.

86- همان ، ص 86.

87-مساله حجاب ، ص 23.

88- همان ، ص 25.

89- همان، صص 25-26.

90- همان ، ص 27.

91- همان، ص 28.

92- همان، 38.

93- همان، ص 39

94- همان ، ص 41.

95- همان ، ص 42.

96- مساله حجاب 47-50.

97- همان ، ص 59.

98 - همان، صص 60-65.

99- مساله حجاب ، ص 66.

100- همان ، صص 66-67.
101- مساله حجاب ، صص 70- 69.

102- همان ، صص 70-71.

103 - نظام حقوق زن در اسلام ، صص 61-62.

104- همان ، ص 70 .
فصل چهارم : فرهنگ

در جلسه دوازدهم : هدف آشنا نمودن دانشجویان با کلیات اجزاء فرهنگ و مشکلات فرهنگی ایرانیان از قبیل عدم بلوغ احساسی، محافظه کاری رفتاری و اخلاقی ، ایده آل گرایی و عدم اعتماد به نفس، تفکر طبقاتی و عدم توجه به آزادی های فردی و عدم درک روح قوانین جامعه مدرن می باشد.

در جلسه سیزدهم : هدف آشنا نمودن دانشجویان با تفصیل بحث مشکلات فرهنگی ایرانیان و نگاهی تحلیلی به خصایص مثبت فرهنگ ایرانی و نقش آن در تبلور مدرنیته : هنر و ظرافت لذت ایرانیان در شعر ، موسیقی و طنز ، هنرهای بصری همانند مجسمه سازی پیکرتراشی ، درختن انواع غذاها ، پلوهها، شیرینی جات و ... می باشد .

در جلسه چهاردهم نیز هدف آشنا نمودن دانشجویان با برخی ویژگی های فرهنگی مانع الجمع در ایرانیان از قبیل فردگرایی و زندگی گروهی ، قانونگرایی و قانون گریزی و احتیاط و هیجان خواهی ، مذهبی بودن ، اهل تعارف بودن ، اهل قسم بودن ، دروغ گو بودن ، بی اعتمادی به همدیگر و خصوصیات برخی از اقوام ایرانی ، فرهنگ های محلی ، برخی ویژگی های فرهنگ های غالب ، اقلیت های قومی و مذهبی .

در پایان جلسات دوازدهم ، سیزدهم و چهاردهم ، انتظار می رود که دانشجویان بتوانند تشخیص بدهند که چه بخشی از ناپاسامانی های موجود در جامعه کنونی ایران ، ریشه در فرهنگ عمومی جامعه ما و چه بخشی ریشه در فرهنگ دینی ما دارد . با این آشنایی مختصر با مولفه های فرهنگ ملی دانشجویان این اندازه آگاهی پیدا می کنند که همه چیز را به حساب دین و آئین ننویسند.

- [1] <http://www.hanifworld.com/culture-problems.htm> مشکلات فرهنگی ما ایرانیان
[2] <http://www.hanifworld.com/Solutions.htm> ریشه یابی مشکلات فرهنگی جوامع ایرانی و آرایه راههای
ارتقای فرهنگی و شکوفایی ایران
[3] http://en.wikipedia.org/wiki/Persian_Empire Persian Empire-wikipedia
[4] <http://en.wikipedia.org/wiki/Modernity> Modernity-wikipedia
[5] http://www.aftab.ir/articles/art_culture/arts/c5c1160993391_sculpture_p1.php دیدگاه دین درباره
نقاشی و مجسمه سازی
[6] <http://plato.stanford.edu/entries/globalization/> William Scheuerman, "Globalization", Standford Encyclopedia of Philosophy
[7] <http://www.britannica.com/eb/article-32204/Iran> Iran climate-Britannica Online Encyclopedia
[8] http://en.wikipedia.org/wiki/Mediterranean_climate Mediterranean climate-wikipedia
[9] <http://www.sfgate.com/cgi-bin/article.cgi?file=/chronicle/archive/2000/11/13/MN111208.DTL>
Tom Abate, "Nobel Winner's Theories Raise Uproar in Berkeley"
[10] http://www.ur.umich.edu/0405/Oct25_04/31.shtml Joseph Serwach, "Warm weather boosts mood, broadens the mind", university of Michigan
[11] <http://www.bmj.com/cgi/content/full/321/7252/12> Agent provocateur pursues happiness
[12] http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURL&_udi=B6V7W-3YT4JRR-4&_user=10&_rdoc=1&_fmt=&_orig=search&_sort=d&_view=c&_acct=C000050221&_version=1&_urlVersion=0&_userid=10&md5=ba8f8c15464b7311892ffd2f31e2c545 Ehor Boyanowsky, International Journal of Law and Psychiatry, Volume 22, Issues 3-4, 8 May 1999, Pages 257-271, "Violence and Aggression in the Heat of Passion and in Cold Blood The Ecs-TC Syndrome"
[13] <http://www.guardian.co.uk/environment/2001/may/30/g2.weather> , Emma Brockes and Oliver Burkeman , The Guardian , May 30 2001, "Blame it on the sunshine"

- [14] <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15306031> Leppämäki, Sami; Haukka J, Lonnqvist J, Partonen T (2004). "Drop-out and mood improvement: a randomised controlled trial with light exposure and physical exercise". *BMC Psychiatry* 4 (22). PMID 15306031.
- [15] <http://karofarhang.blogfa.com/> وبلاگ فرهنگ کار ایرانیان و غیر ایرانیان
- [16] http://en.wikipedia.org/wiki/Culture_of_Iran Culture of Iran-Wikipedia
- [17] <http://fa.wikipedia.org/wiki/%D8%A8%D8%B1%D9%86%D8%AC> - صفحه ویکیپدیای فارسی -
برنج
- [18] <http://www.hanifworld.com/Polow.htm> پلوه‌های ایرانی
- [19] <http://www.hanifworld.com/Kabab.htm> کباب‌های ایرانی
- [20] http://www.aftab.ir/articles/art_culture/music/c5c1144598011_music_p1.php تاریخچه موسیقی
- [21] http://en.wikipedia.org/wiki/Tag-e_Bostan Tag-e-Bostan-Wikipedia
- [22] <http://en.wikipedia.org/wiki/Yasht> Yasht-Wikipedia
- [23] http://en.wikipedia.org/wiki/Music_of_Iran Music of Iran-Wikipedia
- [24] http://www.radiozamaneh.org/music/2007/05/post_161.html کتابی روسی درباره موسیقی ایرانی
- [25] http://www.jadidonline.com/story/08062007/fq/mowlavi_in_us رضا فرخ فال، «مولوی در آمریکا»
- [26] http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7016090.stm Charles Haviland, "The roar of Rumi - 800 years on"
- [27] http://en.wikipedia.org/wiki/Jalal_al-Din_Muhammad_Rumi Jalal ad-Din Muhammad Balkhi-Rumi -Wikipedia
- [28] <http://www.hambastegidaily.com/artresult.asp?code=1157> تاثیر خیام بر مارک تواین و تی اس الیوت
- [29] http://en.wikipedia.org/wiki/Yusuf_and_Zulaikha Yusef and Zulaikha-wikipedia
- [30] <http://www.omphaloskepsis.com/ebooks/pdf/joseph.pdf> English translation of Yusef and Zulaikha
- [31] http://en.wikipedia.org/wiki/Shirin_and_Farhad Chosroes and Shirin-wikipedia
- [32] <http://en.wikipedia.org/wiki/Hafez> Hafez-Wikipedia
- [33] <http://www.poetry-portal.com/poets4.html> Persian poetry: Hafez
- [34] <http://persianlanguage.ir/?page=news&id=99> روز ملاقات «شمس» و «مولانا» جهانی می‌شود
- [35] http://www.aftab.ir/art/painting/history_of_iran/oldera_islamic.php تاریخ نقاشی ایران-دوران کهن-دوران اسلامی
- [36] http://en.wikipedia.org/wiki/Persian_rug Persian Rug-Wikipedia
- [37] http://en.wikipedia.org/wiki/Salsa_%28dance%29 Salsa dance-Wikipedia
- [38] <http://www.esto.es/tango/english/default.htm> Tango
- [39] http://en.wikipedia.org/wiki/Italian_American Italian American-Wikipedia
- [40] <http://www-staff.it.uts.edu.au/~don/pubs/latin.html> Don Herbison-Evans, "HISTORY OF LATIN-AMERICAN DANCING"
- [41] http://www.bbc.co.uk/persian/programmes/story/2008/02/080214_fe-letterfromlondon68.shtml علیزاده طوسی، «قضیه وضع شعر در اینجا و آنجا»
- [42] http://radiozamaaneh.com/music/2007/12/post_183.html سرگذشت یک ترانه-نوبت «مرهم» بود،
به سال صفر
- [43] http://www.economist.com/displaystory.cfm?story_id=1511812 Economist Jan 2nd 2003, "How America and Europe divide over values"
- [44] <http://www.iranpoetry.com/archives/000736.php> «گونه و تاثیر پذیری از حافظ»، سید ابوالفضل جعفری نژاد، مجله شعر
- [45] http://fa.wikipedia.org/wiki/دیوان_غربی-شرقی دیوان غربی-شرقی-ویکیپدیا
- [46] <http://www.iranpoetry.com/archives/000542.php> «گسترش شعر و ادب فارسی در جمهوری آذربایجان»، علی‌اصغر شعردوست، مجله الفبا
- [47] <http://www.iranpoetry.com/archives/000540.php> «ترجمه و تاثیر شعر فارسی در شبه قاره»، دکتر ابوالقاسم رادفر، به نقل از مجله آنالید (شماره سوم، آبان و آذر ماه 1383)
- [48] http://en.wikipedia.org/wiki/Mughal_Empire Mughal Empire-wikipedia
- [49] http://en.wikipedia.org/wiki/Ottoman_Turkish_language Ottoman Turkish Language-wikipedia
- [50] http://en.wikipedia.org/wiki/Persianate_society Persianate society-wikipedia
- [51] http://en.wikipedia.org/wiki/Richard_Nelson_Frye Richard Nelson Frye-wikipedia
- [52] R.N. Frye, *The Golden Age of Persia*, London: Butler & Tanner Ltd., 1989, p.236
- [53] http://en.wikipedia.org/wiki/James_D._Watson James Watson-Wikipedia
- [54] <http://www.imdb.com/title/tt0116209/> The English Patient-IMDB
- [55] <http://www.artarena.force9.co.uk/perlm.htm> Layli and Madjnun, In Persian Literature
- [56] <http://www.fordham.edu/halsall/source/1190nizami1.html> Khosru & Shireen
- [57] <http://www.adabkade.com/library/hafez/> حافظ شیرازی-ادبکده-بانک ادبیات فارسی

- [58] <http://www.clearlycultural.com/geert-hofstede-cultural-dimensions/individualism/> Clearly Culture, Making Sense of Cross Cultural Communication, Individualism
- [59] <http://en.wikipedia.org/wiki/Individualism> Individualism-Wikipedia
- [60] <http://science.irank.org/pages/9786/Individualism-Individualism-Modern-Society.html> Individualism and Modern Society
- [61] <http://www.colemanbarks.com/> Coleman Barks
- [62] <http://www.fakouhi.com/node/1887> گفتمان اس ام اس (پیام کوتاه) در جامعه امروز ایران
- [63] http://radiozamaaneh.com/news/2007/03/_118_sms.html رکورد ۱۱۸ میلیون اس ام اس برای روز اول فروردین
- [64] http://radiozamaaneh.com/idea/2008/05/post_313.html گفت‌وگو با دکتر محمد توکلی طرقي، استاد «سنتی شدن، یکی از جلوه‌های تجد است» تاریخ و مطالعات خاورمیانه دانشگاه تورنتو
- [65] http://en.wikipedia.org/wiki/Timurid_dynasty Timurid Dynasty-wikipedia
- [66] http://en.wikipedia.org/wiki/Ismail_I Ismail I-wikipedia
- [67] <http://en.wikipedia.org/wiki/Zyriab> Zyriab-Wikipedia
- [68] http://en.wikipedia.org/wiki/Modest_Mussorgsky Modest Mussorgsky-wikipedia
- [69] <http://nay-nava.blogfa.com/> Nay Nava, the encyclopedia of Persian (Iranian) musical instruments
- [70] http://fa.wikipedia.org/wiki/موسیقی_سنتی_ایرانی-ویکیپدیا موسیقی سنتی ایرانی-ویکیپدیا
- [71] http://en.wikipedia.org/wiki/Iranian_folk_music Iranian Folk Music-Wikipedia
- [72] http://www.aftab.ir/articles/art_culture/handicrafts/c5c1204619733_cloisonne_p1.php هنر میناکاری
- [73] http://fa.wikipedia.org/wiki/خاتم_کاری-ویکیپدیا هنر خاتم کاری-ویکیپدیا
- [74] http://www.aftab.ir/news/2007/jun/20/c5c1182354021_art_culture_handicrafts_hand_craft.php منبت کاری هنری مشتمل بر حکاکی و کنده کاری بر روی چوب براساس نقشه‌ای دقیق
- [75] http://fa.wikipedia.org/wiki/مَعْرِق_کاری-ویکیپدیا معرق کاری-ویکیپدیا
- [76] <http://www.bijan.com/> Bijan Pakzad Official website
- [77] http://findarticles.com/p/articles/mi_m5072/is_20_22/ai_62386408/pg_2 The SULTAN of Sartor
- [78] http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Ig_Nobel_Prize_winners#1995 List of Ig Nobel Prize winners
- [79] http://www.bbc.co.uk/persian/arts/story/2007/11/071109_mf_bijan.shtml علت موفقیتم ایرانی بودنم است
- [80] <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ir.html> The World Fact Book-Iran
- [81] http://en.wikipedia.org/wiki/Persian_garden Persian Garden-Wikipedia
- [82] <http://www.iranica.com/newsite/articles/v10f3/v10f390b.html> Influence of Persian Gardens in India-Iranica
- [83] http://www.landscape.ir/index.php?option=com_content&task=view&id=736&Itemid=76 اصول طراحی باغ ایرانی
- [84] <http://en.wikipedia.org/wiki/Calligraphy> Calligraphy -wikipedia
- [85] <http://www2.enel.ucalgary.ca/People/far/hobbies/iran/calligraphy.html> Iran:An Introduction-Calligraphy
- [86] http://fa.wikipedia.org/wiki/خوشنویسی_ایرانی-ویکیپدیا خوشنویسی ایرانی – ویکیپدیا
- [87] http://en.wikipedia.org/wiki/Shah_Mosque Shah Mosque-Wikipedia
- [88] http://www.donya-e-egtesad.com/Default_view.asp?@=100645 فروش میلیون دلاری آثار ایران
- [89] <http://ezinearticles.com/?Milan-Fashion-Capital-of-The-World&id=189180> Dara Ward, "Milan-Fashion Capital of the World"
- [90] <http://www.hanifworld.com/Sofreh.htm> Iranian Dining Table
- [91] http://en.wikipedia.org/wiki/Persian_cuisine Persian Cuisine-Wikipedia
- [92] http://en.wikipedia.org/wiki/Italian-American_cuisine Italian American Cuisine-Wikipedia
- [93] <http://www.census.gov/prod/2004pubs/c2kbr-35.pdf> Ancestry: 2000, Census 2000 Brief
- [94] http://en.wikipedia.org/wiki/Cuisine_of_the_United_States Cuisine of the United States-Wikipedia
- [95] <http://www.restaurant.org/pressroom/print/index.cfm?ID=124> Sue Hensley, Tourang Nazari, National Restaurant Association, "International Cuisine Reaches America's Main Street," 10 August 2000.
- [96] <http://www.hanifworld.com/CanadianMeals.htm> Typical Canadian Meals & Foods
- [97] <http://en.wikipedia.org/wiki/Iranian-American> Iranian-American Wikipedia

- [98] <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/uk.html> The World Fact Book-United Kingdom
- [99] <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/gm.html> The World Fact Book-Germany
- [100] <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/fr.html> The World Fact Book-France
- [101] <http://www.hanifworld.com/Khoresht.htm> خورشید های ایرانی
- [102] <http://www.hanifworld.com/Shirini.htm> شیرینی های ایرانی
- [103] http://www.krysstal.com/display_inventions.php?years=1%2C000+BC+to+1+BC Inventions from 1000 BC to 1 BC
- [104] <http://www.kitchenproject.com/history/cookies.htm> The History of Cookies
- [105] <http://whatscookingamerica.net/History/CookieHistory.htm> Linda Stradley, "History of Cookies", What's Cooking America
- [106] http://bp0.blogger.com/_dRj9DN75euI/RexOSfGhRMI/AAAAAAAAAGI/WD8x2nZVJKQ/s1600-h/lactose+tolerance.JPG Distribution of Adult Lactose Tolerance
- [107] <http://www.cambridge.org/us/books/kiple/lactose.htm> The Cambridge World History of Food-Lactose Intolerance
- [108] <http://news.gooya.com/society/archives/013218.php> «زن ایرانی و اجتماعی کاملاً مردانه، نگاهی به لزوم ایجاد مراکز فعالیت اجتماعی و فرهنگی برای زنان»، سمیه نصرتی، سینا
- [109] http://www.upliftprogram.com/depression_stats.html Bob Murray and Alicia Fortinberry, "Depression Facts and Stats"
- [110] http://www.dw-world.de/popups/popup_printcontent/0,,2991880,00.html دکتر محمد اربابی، «افسردگی و راه‌های درمان آن»
- [111] <http://fararoo.ir/vdcf1tdy.w6dyxagiiw.html> زهرا فدایی، «امید به زندگی در ایران»
- [112] <http://students.depaul.edu/~jborger/> Welcome to Italy
- [113] <http://www.tamu.edu/classes/cosc/choudhury/culture.html> Culture
- [114] Hofstede, G. (1997). Cultures and Organizations: Software of the mind. New York: McGraw Hill.
- [115] http://en.wikipedia.org/wiki/Geert_Hofstede Geert Hofstede-wikipedia
- [116] <http://www.christianpost.com/article/20080429/32160> Poll: U.S. More Bible-Wired, Prayerful than Europe's Christian Nations.htm Ethan Cole, "Poll: U.S. More Bible-Wired, Prayerful than Europe's Christian Nations", Christian Post Reporter
- [117] <http://fergus.wordpress.com/2006/12/16/why-are-americans-so-religious/> Why are Americans so Religious?, Dec. 16, 2006
- [118] <http://www.itapintl.com/culturaldifferenceeuna.htm> Lionel Laroché, "The Cultural Differences between the European Union and North America and their Impact on Transatlantic Business"
- [119] http://www.aftab.ir/articles/social/family_home/c4c1154423131_sociology_family_p1.php جامعه‌شناسی خانواده
- [120] http://www.aftab.ir/articles/social/urban/c4c1193924031_driving_p1.php جامعه‌شناسی وضعیت رانندگی در شهرهای ایران
- [121] <http://www.slowtrav.com/Italy/driving/introduction.htm> Pauline Kenny, "Driving in Italy"
- [122] <http://www.lifeinitaly.com/flash/> Italians & Europeans Flash Video
- [123] <http://bjc.oxfordjournals.org/cgi/content/abstract/30/1/51> Ellen G. Cohn, *The British Journal of Criminology* 30:51-64 (1990), "Weather and Crime"
- [124] <http://eab.sagepub.com/cgi/content/abstract/22/2/280> Ellen G. Cohn, *Environment and Behavior*, Vol. 22, No. 2, 280-294 (1990), "Weather and Violent Crime"
- [125] http://en.wikipedia.org/wiki/Religion_in_Europe Religion in Europe-Wikipedia
- [126] http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_225_report_en.pdf Social values, science and technology, June 2005
- [127] http://www.aftab.ir/articles/economy_marketing_business/autos/c2c1208082508p1.php خسارت مالی تصادفات جاده‌ای، چهار درصد تولید ناخالص داخلی
- [128] <http://www.farhangoftego.com/War.in.Road.Of.Iran.Hamid.Moazeni.html> حمید مودنی، «جنگ در جاده‌های ایران»
- [129] http://en.wikipedia.org/wiki/Running_of_the_bulls Running of the bulls –Wikipedia

جلسه پانزدهم : در این جلسه هدف بررسی شباهت ناشی از مباحث طرح شده در کلاس ، طرح مباحث آزاد و مروری بر مباحث هر چهار فصل با هدف یادآوری کلیات مباحث برای دانشجویان می باشد . در پایان ترم انتظار می رود که دانشجویان تا حدودی از پیش فرض های خود در مورد جامعه و فرهنگ خود فاصله گرفته و با همه مولفه های آن واقعیت‌ها برخورد نمایند .

منابع این بخش :

- 1- غلامعباس توسلی ، جامعه شناسی دینی، تهران ، انتشارات سخن ، 1380.
 - 2- رجوع شود به کتاب : گراهام فولر، قبله عالم ، ترجمه عباس مخبر .
- جلسه شانزدهم : در صورتیکه این جلسه یعنی جلسه شانزدهم برگزار گردد این جلسه به رایزنی در مورد نحوه آزمون ، آشنا نمودن دانشجویان با نمونه سوالات تستی یا تشریحی و یا ترکیبی از آن دو ، اخذ پروژه های دانشجویی و ارزشیابی دانشجویی اختصاص می یابد .

نحوه اداره کلاس :

- 1- ورود به موقع و احوالپرسی مختصر
- 2- ارزیابی درس جلسه گذشته از یکی از دانشجویان
- 3- بیان خلاصه درس بلکه دروس گذشته
- 4- نوشتن رؤوس مباحث درس جدید در وایت برد و تدریس درس جدید
- 5- ارزیابی فی المجلس از دانشجویان در مورد سوالات احتمالی آنها در مورد محتوا و یا نحوه تدریس
- 6- آنراکت مختصر در دروس سه واحدی
- 7 بازگشت به بحث و پیگیری باقی مانده آن
- 8- جمع بندی درس و بیان موضوع بحث جلسه بعدی
- 7- حضور و غیاب و ترک کلاس به عنوان آخرین نفر

تکالیف دانشجویان :

- 1- ثبت پروژه های مورد علاقه دانشجویان و تعیین زمان ارائه مقالات و پروژه ها در کلاس
- 2- هماهنگی با نماینده کلاس در مورد جبران ایامی که با توافق احياناً تعطیل می شود .
- 3- دریافت به موقع جزوه و یا هرنوع خدمات آموزشی در مورد درس

نحوه ارزشیابی:

داوطلبانه و از روی لیست

منبع مشخصی از سوی وزارت معرفی نشده است .